

שיחות הר"ן – אות מח

1) שיחות הר"ן – אות מח

ספר הרבה מענין גודל היראה והקדשה שהיה לו בילדותו שהיה זריז וקדוש מאד, ואמר שהיה מתחיל כמה פעמים ביום אחד הינו שהיה מתחיל להיות איש כשר, שמעתה יעבד את השם ותברך ואחר כך באותו היום עצמו נפל מזה ונפל לתאות אכילה וכיוצא וחזר והתחיל באותו היום פעם אחר שמאותו השעה היה איש כשר וכו' ונפל וחזר והתחיל מחדש וכן היה כמה פעמים ביום אחד וכבר שמענו ממנו כמה פעמים שהיה לו כמה התחלות שבכל פעם התחיל מחדש לעבד את ד'.

וזהו כלל גדול מאד בעבודת ד' לבל יניח עצמו לפל חס ושלוש מחמת שנפל מאיזה עבודה או מתפלה בכונה או שנפל למקום שנפל חס ושלוש, עם כל זה יחזק את עצמו בכל האפשר ויתחיל בכל פעם מחדש כאלו היום התחיל להתקרב להשם ותברך ואף אם היה בן כמה פעמים דהינו שיהיה לו חס ושלוש, כמה וכמה נפילות מעבודתו ותברך עם כל זה יתחיל בכל פעם מחדש אפלו כמה וכמה פעמים ובלא זה אי אפשר להיות איש כשר באמת ולהתקרב להשם ותברך באמת וכל זמן שאינו חזק בדעתו שתמיד ימשך עצמו להשם ותברך בכל מה שיוכל בין בעליה בין בירידה חס ושלוש אפלו אם תהיה הירידה חס ושלוש, איך שתהיה אף על פי כן יהיה חזק ואמיץ בדעתו למשך ולהשתוקק ולהתגעגע תמיד אליו ותברך, ולצעק ולהתפלל ולהתחנן אליו ותברך תמיד, ולעשות מה שיוכל בעבודת ד' בשמחה אפלו אם יהיה איך שיהיה כל זמן שאין לו התחזקות הזאת באמת אי אפשר לו להתקרב להשם ותברך באמת.

וכך הוא צריך להתחזק עד שהוא מכרח להיות מרצה לעבד את ד' תמיד כל ימי חייו על מנת שלא לקבל פרס כי לפעמים נדמה להאדם שרחוק שהוא יזכה לחיי עולם הבא לפי גדל התרחקותו מהשם ותברך אף על פי כן יהיה מרצה לעשות מה שיוכל בעבודת ד' בלא עולם הבא ואפלו אם נראה לו שיהיה לו גיהנם גם כן חס ושלוש יהיה איך שיהיה הוא מחיב לעשות את שלו תמיד בעבודת ה' כל מה שיוכל לעשות ולחטף איזה מצוה או תורה ותפלה וכיוצא וזה הטוב בעיניו יעשה ויכעין מה שמספרים בשם הבעל שם טוב זכר צדיק לברכה שפעם אחת נפל בדעתו מאד מאד עד שנדמה לו שבודאי לא יהיה לו עולם הבא חס ושלוש ולא היה לו במה להחיות את עצמו כלל ואמר: אני אוהב את השם ותברך בלא עולם הבא וכל אדם אפלו איש פשוט אי אפשר להיות איש כשר באמת כי אם כשיכול לעמד בכל כנזכר לעיל ואפלו ביום אחד צריך לחזק את עצמו כמה פעמים ולהתחיל בכל פעם מחדש כפי עד אשר יזכה ברבות הימים לילך בדרך ה' כסדר אמן.

2) שבחי הר"ן – אות ו

והיה רגיל להתחיל בכל פעם מחדש, דהינו כשנפול ממדרגתו לפעמים, לא היה מניאש עצמו בשביל זה, רק אמר שיתחיל מחדש כאלו לא התחיל עדן כלל לכנס בעבודתו ותברך רק עתה הוא מתחיל מחדש. וכן בכל פעם ופעם, תמיד היה רגיל להתחיל מחדש. והיה לו כמה התחלות ביום אחד, שגם ביום אחד לפעמים נפל מעבודתו והיה מתחיל מחדש וכן כמה פעמים ביום אחד.

3) משלי – פרק יט, פסוק כא

רבות מחשבות בלב איש, ועצת ד' היא תקום.

4) תהלים – פרק לג, פסוק יא

עצת ד' לעולם תעמד, מחשבות לבו לדר ודר.

5) מעשה איש – חלק ב, עמ' קמד (תולדות ה"חזון איש" זצ"ל)

בן תורה אחד קיבל עליו קבלות של חיזוק לשיפור מצבו. בתחילת היום היה מתחיל גבוה, במשך היום היה יורד, ובסוף היום היה מצטער שלא עמד בקבלותיו. הוא נכנס אל החזון"א ושאל: מה לעשות במצב כזה? השיב לו רבינו: תמשיך להתחיל גבוה, תמשיך לרדת, ותמשיך להצטער...! ובכך ידע שיוכל הלה לשפר את עצמו. (מרבי חיים וואלקין שליט"א בשם הגה"צ רבי דב יפה שליט"א).

6) תורת אבות – חלק שני, תורה ותפלה, עמ' קסב [בשם ר' משה מקוברין זי"ע]

נ. אמר: מי שאינו יכול ומסוגל לעמוד בתפלה גם אחרי שעבר ונכשל בעבירות החמורות שבתורה, ולשפוך שיחו גם אז לפני הקב"ה כבן המתחטא על אביו ועושה לו רצונו, עדיין לא דרך אפילו על מפתן החסידות.

7) עבודת פנים – פרק ה, אות ד [עניני תשובה] (ר' אהרן יוסף לוריא זצ"ל)

<p>ד. עבר אדם עבירה ושנה בה נעשה לו כהיתר (יזמא פו:). נראה שזה דוקא כשלא נתחרט בינתיים, אבל אם עשה תשובה ונתחרט אין מצטרפין. וענין נעשה לו כהיתר הוא, שאין לו הרהורי תשובה ע"ז. כי כשחטא פ"א נעשה מסך מבדיל בינו להשי"ת, רק שיש בו סדקים, מפני שאין יהודי עושה עבירה בלב שלם ולבו נוקפו, וע"י הסדקים עדיין עוברים אליו הרהורי תשובה. אבל כשחוטא עוד פעם באותה עבירה, מתעבה המסך, ושוב אין לבו שבור בקרבו. וזהו נעשה לו כהיתר,</p>	<p>כמו כשאדם ממלא תאווה בהיתר, נעשה מזה מסך מבדיל בינו להשי"ת, ואין בו סדקים מפני שיכול למלאות תאווה בלב שלם, כי הוא נבל ברשות התורה, ע"כ אין באים לו הרהורי תשובה ע"ז. וכשעבר ושנה נעשה מסך מבדיל עב, כמו מן ההיתר. ע"כ יש להזדרז תומ"י בתשובה, וירויח שאם אח"כ תקפו יצרו ונכשל, אין מצטרף לראשון. וכן כשעוסק בעניני היתר, להזהר לעשות ביראה, ולא בלב שלם למלאות תאוותו ר"ל, כדי שלא יעשה מסך מבדיל ויוכל להתדבק בהשי"ת.</p>
---	---

8) מסכת בבא קמא דף לא.

מתני' שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון, הראשון חייב בנזקי שני:

גמ' אמר רבי יוחנן לא תימא מתני' ר' מאיר היא דאמר נתקל פושע הוא וחייב אלא אפילו לרבנן דאמרי אנוס הוא ופטור הכא חייב שהיה לו לעמוד ולא עמד

9) Rav Belsky: The Life of a Multi-dimensional Gadol (pg 184) -

We all have our "up and downs," our "good days" and "bad days." A person is not held accountable for experiencing a downturn in his effort or enthusiasm in *avodas Hashem*. However, it is his responsibility to seek ways to remedy the situation, to regain the spiritual momentum that he has temporarily lost. He cannot sit back and wait for the "magical *shmuess*" that will inspire him to be better, or some other instant solution. *The tzaddik will fall seven times but will arise.*³³

If one does not make the effort to "arise," he will be held accountable, *שְׁהָיָה לוֹ לְעֹמֵד וְלֹא עָמַד*,³⁴ for he could have stood up but did not stand up.